

Beenmergpunctie (botboring)

Uw arts heeft voorgesteld bij u een beenmergpunctie te (laten) verrichten. Dit naar aanleiding van afwijkingen aan de bloedcellen bij laboratoriumonderzoek. In deze folder wordt u uitgelegd waarom en hoe dit onderzoek wordt uitgevoerd.

Wat is beenmerg?

In het beenmerg worden de bloedcellen aangemaakt. Het bevindt zich binnenin de meeste botten en bestaat uit een sponsachtige botstructuur, waarbinnen zich het vloeibare beenmerg bevindt. Met een naald is dit beenmerg gemakkelijk en veilig te bereiken in de achterzijde van de bekkenkam en in het borstbeen.

Wat wordt in beenmerg onderzocht?

Het vloeibare beenmerg kan met een naald worden opgezogen en op verschillende manieren, in verschillende laboratoria, bekeken worden: microscopisch, met speciale kleuringstechnieken en zelfs met DNA-technologie. Met dezelfde naald kan ook een klein stukje (1 mm dik, 2 cm lang) van het sponsachtige beenmergbot worden uitgenomen, waarbij de verschillende soorten bloedcellen in hun onderlinge samenhang onder de microscoop kunnen worden bekeken.

Hoe wordt een beenmergpunctie verricht?

Nadat u op de polikliniek een afspraak heeft gemaakt, meldt u zich 's morgens in kamer 108 of 109 op de verpleegafdeling Orthopedie & Traumachirurgie (route 91, 1^e etage).

Uw verblijf daar duurt drie kwartier tot een uur, maar de punctie zelf neemt maar enkele minuten in beslag.

Vlak voor de punctie gaat u op uw zij liggen met opgetrokken knieën en de rug en billen ontbloot. De arts zal de prikplaats eerst plaatselijk goed verdoven en de verdoving ook een paar minuten laten inwerken. Vervolgens wordt met een klein mesje een sneetje van 2-3 mm in de huid gemaakt. Daarna wordt met de punctienaald het bot aangeprikt. U merkt dan, dat er hard geduwd moet worden, maar het mag geen pijn meer doen. Eerst wordt dan beenmerg opgezogen, hetgeen een trekkend gevoel door de bil kan geven, dit duurt een paar seconden. Direct daarop volgend wordt met de naald op dezelfde positie een klein stukje beenmergbot uitgenomen. Doorgaans lukt dit alles in één keer, soms moet een tweede stukje worden afgenomen om zeker te zijn, dat er voldoende materiaal is voor een betrouwbare diagnose.

Bij een punctie uit het borstbeen kan uitsluitende vloeibaar beenmerg worden verkregen, geen stukje.

Na de beenmergpunctie

Direct na de punctie gaat u een halfuur plat op uw rug liggen, met een opgerold handdoekje onder de prikplaats. Vervolgens kunt u rustig opstaan en naar huis gaan. Er zijn geen hechtingen.

Als de verdoving is uitgewerkt, kan de prikplaats nog 1-2 dagen gevoelig zijn. Gebruikt u dan rustig een pijnstiller (bijvoorbeeld paracetamol 4 – 6 maal daags 500 mg). Nabloeden uit het bekken treedt zelden op en is altijd ongevaarlijk: het stopt door weer een half uur op uw rug te gaan liggen met weer een opgerold handdoekje eronder.

Beenmergpunctie uit het borstbeen

Soms is bij beenmergonderzoek een biopt (stukje/hapje) van het beenmerg niet echt nodig. Dan kan worden volstaan met alleen vloeibaar materiaal. Dat kan dan verkregen worden een eenvoudigere methode, uit het borstbeen en met een kleinere en dunnere naald.

U ligt dan plat op uw rug, ook wordt plaatselijk verdoofd zodat u de punctie kunt zien gebeuren. Na deze zogenaamde sternumpunctie blijft u erna nog 15 minuten liggen met een drukverband.

De uitslag

Het beenmerg en beenmergbot gaan naar verschillende laboratoria in Amsterdam. Met name het bewerken van het botstukje (10-13 dagen), maar ook het eventuele DNA-onderzoek (4-6 weken) kosten tijd.

Daarom wordt de controleafspraak op de polikliniek, voor de uitslag, pas na 2 weken gepland. Immers, een volledige, goede beoordeling is doorgaans belangrijker, dan een snelle beoordeling.

Wij weten maar al te goed, dat wachten op de uitslag voor u onprettig kan zijn, maar de procedure kan niet versneld worden.

Ontstollende medicijnen

Als u via de trombosedienst bloedverdunnende medicijnen gebruikt (acenocoumarol of fenprocoumon), dan is het heel belangrijk, dat u dat tevoren doorgeeft aan de polikliniekarts. Deze kan u dan adviseren om deze pillen een aantal dagen tevoren te stoppen.

Aspirine, Ascal, carbasalaatcalcium, Plavix of clopidogrel zijn in het algemeen geen bezwaar, tenzij ze in combinatie worden gebruikt.